

MEMORANDUM O POROZUMENÍ
PRI IMPLEMENTÁCII FINANČNÉHO MECHANIZMU EHP
2021–2028

medzi

ISLANDOM,
LICHTENŠTAJNSKÝM KNIEŽATSTVOM,
NÓRSKYM KRÁĽOVSTVOM,
ďalej len „prispievateľské štáty“

a

SLOVENSKOU REPUBLIKOU,
ďalej len „prijímateľský štát“

ďalej spoločne označované ako „zmluvné strany“,

VZHLADOM NA TO, že Protokolom 38d k Dohode o EHP, začlenený do Dohody o EHP Dohodou medzi Európskou úniou, Islandom, Lichtenštajnským kniežatstvom a Nórsnym kráľovstvom o Finančnom mechanizme EHP na roky 2021–2028 sa zriaďuje finančný mechanizmus (ďalej len "Finančný mechanizmus EHP 2021–2028 "), prostredníctvom ktorého prispievateľské štáty prispejú k znižovaniu hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskom hospodárskom priestore;

VZHLADOM NA TO, že Finančný mechanizmus EHP 2021–2028 má za cieľ posilniť vzťahy medzi prispievateľskými štátmi a prijímateľským štátom v obojstranný prospech ich národov;

VZHLADOM NA TO, že rozhodnutím Stáleho výboru štátov EZVO č. 4/2024/SC zo dňa 24. októbra 2024 prispievateľské štáty udelili Výboru pre finančný mechanizmus, zriadenému rozhodnutím Stáleho výboru štátov EZVO č. 4/2004/SC z 3. júna 2004, mandát na riadenie Finančného mechanizmu EHP na roky 2021–2028;

VZHLADOM NA TO, že posilnenie spolupráce medzi prispievateľskými štátmi a prijímateľským štátom prispeje k zabezpečeniu stabilnej, pokojnej a prosperujúcej Európy, budovanej na dobrej správe vecí verejných, demokratických inštitúciách, zásadách právneho štátu, dodržiavaní ľudských práv a udržateľnom rozvoji;

VZHLADOM NA TO, že zmluvné strany súhlasia s vytvorením rámca spolupráce s cieľom zabezpečiť účinnú implementáciu Finančného mechanizmu EHP 2021–2028;

DOHODLI SA takto:

Článok 1

Ciele

1. Celkové ciele Finančného mechanizmu EHP 2021–2028 sú prispieť k znižovaniu hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskom hospodárskom priestore a k posilneniu bilaterálnych vzťahov medzi prispievateľskými štátmi a prijímateľskými štátmi prostredníctvom finančných príspevkov na podporu tematických priorít uvedených v odseku 2. V súlade s tým zmluvné strany tohto memoranda o porozumení vyberú programy na financovanie, ktoré budú zamerané na dosiahnutie týchto cieľov.

2. Finančné príspevky sú k dispozícii na podporu týchto tematických priorít:

- (a) Európska ekologická transformácia;
- (b) Demokracia, právny štát a ľudské práva;
- (c) Sociálne začlenenie a odolnosť.

Článok 2

Právny rámec

Toto memorandum o porozumení sa vykladá v spojení s nižšie uvedenými dokumentmi, ktoré spolu s týmto memorandumom o porozumení tvoria právny rámec Finančného mechanizmu EHP 2021–2028:

- (a) Protokol 38d k Dohode o EHP o Finančnom mechanizme EHP 2021–2028;
- (b) Nariadenie o implementácii Finančného mechanizmu EHP 2021–2028 (ďalej len „Nariadenie“), vydané prispievateľskými štátmi v súlade s článkom 9.4 protokolu 38d;
- (c) programové dohody, ktoré budú uzatvorené pre každý program a
- (d) všetky usmernenia prijaté Výborom pre finančný mechanizmus v súlade s Nariadením.

Článok 3

Finančný rámec

1. V zmysle článku 2 protokolu 38d predstavuje celková výška finančného príspevku 1 805 miliónov eur v ročných splátkach vo výške 257,86 milióna eur počas obdobia od 1. mája 2021 do 30. apríla 2028 vrátane.
2. V zmysle článku 6 protokolu 38d suma vo výške 60 022 909 eur bude prijímateľskému štátu k dispozícii počas obdobia uvedeného v odseku 1.
3. V zmysle článku 9.7 protokolu 38d a článku 1.9 Nariadenia sa náklady prispievateľských štátov na riadenie hradia z uvedenej celkovej sumy. Ďalšie ustanovenia v tomto zmysle sú uvedené v Nariadení. Čistá výška príspevku, ktorý bude prijímateľskému štátu k dispozícii, je 55 821 305 EUR.

Článok 4

Úlohy a povinnosti

1. Prispievateľské štáty poskytnú k dispozícii finančné prostriedky na podporu oprávnených programov navrhnutých prijímateľským štátom a odsúhlasených Výborom pre finančný mechanizmus v rámci tematických priorít uvedených v článku 3.1 Protokolu 38d a programových oblastí vymenovaných v prílohe k Protokolu 38d. Prispievateľské štáty a prijímateľský štát spolupracujú na príprave osnov programov stanovujúcich zámer a plánované výsledky každého programu.
2. Prijímateľský štát zabezpečí spolufinancovanie programov, ktoré využívajú podporu z Finančného mechanizmu EHP 2021–2028, v plnej výške v súlade s prílohou B a programovými dohodami.
3. Prijímateľský štát zabezpečí priaznivé prostredie pre nerušenú implementáciu Fondu pre občiansku spoločnosť v prijímateľskom štáte a zdrží sa akýchkoľvek opatrení, ktoré by mohli brániť správcom fondu v nezávislom výkone ich úlohy.
4. Výbor pre finančný mechanizmus riadi Finančný mechanizmus EHP 2021–2028 a prijíma rozhodnutia o udelení finančnej pomoci v súlade s Nariadením.
5. Výboru pomáha Úrad pre finančný mechanizmus (ďalej len „ÚFM“). ÚFM slúži ako kontaktné miesto pre prijímateľský štát v súvislosti s každodennou činnosťou Finančného mechanizmu EHP 2021–2028.

Článok 5

Ustanovenie orgánov

Prijímateľský štát poveril Národný kontaktný bod, aby konal v jeho mene. Národný kontaktný bod nesie celkovú zodpovednosť za dosiahnutie cieľov Finančného mechanizmu EHP 2021–2028, ako aj za implementáciu Finančného mechanizmu EHP 2021–2028 v prijímateľskom štáte v súlade s Nariadením. Podľa článku 5.2 Nariadenia sa v prílohe A ustanovujú Národný kontaktný bod, certifikačný orgán a orgán auditu.

Článok 6

Viacročný programový rámec

1. V súlade s článkom 2.5 Nariadenia sa zmluvné strany dohodli na implementačnom rámci, ktorý pozostáva z týchto finančných a vecných parametrov:
 - (a) zoznam dohodnutých programov, finančný príspevok z Finančného mechanizmu EHP 2021–2028 a z prijímateľského štátu;
 - (b) identifikácia programov, ich cieľa alebo cieľov, správcov programov, výška grantu a výška spolufinancovania podľa programov, bilaterálne ambície, ako aj akýkoľvek osobitný zreteľ týkajúci sa implementácie programov;

- (c) podmienky a/alebo špecifické záujmy na úrovni prijímateľského štátu týkajúce sa cieľových skupín, geografických oblastí alebo iných otázok;
- (d) identifikácia donorských programových partnerov, ak je to vhodné;
- (e) identifikácia medzinárodných partnerských organizácií, ak je to vhodné; a
- (f) identifikácia preddefinovaných projektov, ktoré majú byť zahrnuté do príslušných programov.

2. Implementačný rámec je opísaný v prílohe B.

Článok 7

Finančné prostriedky na bilaterálne vzťahy

V súlade s článkom 4.6.1 Nariadenia vyčlení prijímateľský štát finančné prostriedky na posilnenie bilaterálnych vzťahov medzi prispievateľskými štátmi a prijímateľským štátom. Dohodnutá suma je uvedená v prílohe B a je pridelená do fondov pre bilaterálne vzťahy na národnej a programovej úrovni. Národný kontaktný bod riadi využívanie fondu pre bilaterálne vzťahy na národnej úrovni a zriadi Spoločný výbor pre bilaterálny fond v súlade s článkom 4.9.1 Nariadenia. Správcovia programov riadia využívanie prostriedkov na bilaterálne vzťahy pridelených ich programom. V prípade programov s donorským partnerom sa rozhodnutia o použití prostriedkov na bilaterálne vzťahy v programe prijímajú na základe konsenzu medzi správcom programu a donorským partnerom alebo partnermi programu.

Článok 8

Správa za prijímateľský štát

V súlade s článkom 2.6 Nariadenia Národný kontaktný bod predkladá Výboru pre finančný mechanizmus výročnú správu o implementácii Finančného mechanizmu EHP 2021–2028 v prijímateľskom štáte. Správa za prijímateľský štát sa predkladá Výboru pre finančný mechanizmus najneskôr do 10. marca každého roka.

Článok 9

Výročné stretnutia

Výročné stretnutia medzi Výborom pre finančný mechanizmus a Národným kontaktným bodom sa konajú v súlade s článkom 2.7 Nariadenia. Výročné stretnutie umožňuje Výboru pre finančný mechanizmus a Národnému kontaktnému bodu preskúmať pokrok dosiahnutý v uplynulých reportovacích obdobiach, prediskutovať riziká a dohodnúť sa na prijatí potrebných opatrení. Výročné stretnutie poskytne priestor pre diskusiu otázok bilaterálneho záujmu.

Článok 10

Zmeny v prílohách

1. Prílohy A a B môžu byť zmenené výmenou listov medzi Výborom pre finančný mechanizmus a Národným kontaktným bodom.
2. Kumulatívne presuny do výšky 10 % celkových oprávnených výdavkov programu môžu byť medzi programami vykonané bez zmeny príloh k tomuto memorandu o porozumení za predpokladu, že zmenu odsúhlasil Výbor pre finančný mechanizmus prostredníctvom zmien príslušných programových dohôd.
3. Okrem toho sa úspory nákladov a sumy, ktoré nie sú viazané na projekty, môžu previesť do fondov pre bilaterálne vzťahy bez zmeny príloh k tomuto memorandu o porozumení alebo bez súhlasu Výboru pre finančný mechanizmus za predpokladu, že prevod bol vopred konzultovaný s výborom pre spoluprácu príslušného programu. Žiadny takýto prevod finančných prostriedkov z programu nesmie ovplyvniť ciele alebo výsledky

programu. Národný kontaktný bod bezodkladne oznámi takéto presuny Výboru pre finančný mechanizmus a výbor podľa potreby aktualizuje príslušné dohody o programe a Dohodu o bilaterálnych fondoch.

4. Všetky presuny uskutočnené v súlade s odsekmi 2 a 3 nesmú ovplyvniť žiaden osobitný zreteľ, podmienky, ciele alebo iné priority uvedené v tomto memorande o porozumení a musia byť v súlade s ustanoveniami právneho rámca.

Článok 11

Kontrola a prístup k informáciám

Výbor pre finančný mechanizmus, Rada audítorov EZVO a ich zástupcovia majú právo uskutočniť odbornú alebo finančnú kontrolu alebo preskúmanie, ktoré považujú za potrebné na účely sledovania plánovania, implementácie a monitorovania programov a projektov, ako aj použitia finančných prostriedkov. Prijímateľský štát poskytne všetku potrebnú súčinnosť, informácie a dokumentáciu.

Článok 12

Základné zásady

1. Implementácia tohto memoranda o porozumení sa v každom ohľade riadi podľa Nariadenia a jeho neskorších zmien.

2. Ciele Finančného mechanizmu EHP 2021–2028 sa presadzujú v rámci úzkej spolupráce medzi prispievateľskými štátmi a prijímateľským štátom pri rešpektovaní spoločných hodnôt a zásad rešpektovania ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Zmluvné strany sa dohodli, že vo všetkých fázach implementácie Finančného mechanizmu EHP 2021–2028 budú uplatňovať najvyššiu možnú mieru transparentnosti, zodpovednosti a nákladovej hospodárnosti, ako aj zásady dobrej správy vecí verejných, partnerstva a viacúrovňového spravovania, udržateľného rozvoja, rodovej rovnosti a nediskriminácie.

3. Všetky programy a aktivity financované z Finančného mechanizmu EHP 2021–2028 musia byť v súlade s týmito hodnotami a zásadami a musia sa zdržať podpory operácií, ktoré by s nimi nemuseli byť v súlade. Ich implementácia musí byť v súlade so základnými právami a povinnosťami zakotvenými v príslušných nástrojoch a štandardoch.

4. Prijímateľský štát podnikne aktívne kroky, ktorými zabezpečí dodržiavanie týchto zásad na všetkých úrovniach zapojených do implementácie Finančného mechanizmu EHP 2021–2028.

Článok 13

Nadobudnutie účinnosti

Toto memorandum o porozumení nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po dni jeho posledného podpisu.

Toto memorandum o porozumení je podpísané v štyroch origináloch v anglickom jazyku.

Podpísané v dňa

Pre Island

.....

Podpísané v.....dňa.....

Za Slovenskú republiku

.....

Podpísané v dňa

Za Lichtenštajnské kniežatstvo

.....

Podpísané v dňa

Za Nórske kráľovstvo

.....

Národné riadiace a kontrolné štruktúry

1. Národný kontaktný bod

Odbor grantov EHP a Nórska a Švajčiarskeho príspevku (ďalej len „odbor“) v rámci Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky pôsobí ako Národný kontaktný bod.

Odbor pôsobí v rámci sekcie Európskej územnej spolupráce. Generálny riaditeľ sekcie Európskej územnej spolupráce, ktorý je podriadený štátnemu tajomníkovi, zastáva funkciu vedúceho Národného kontaktného bodu.

Úlohy a povinnosti Národného kontaktného bodu sú stanovené v Nariadení, najmä v jeho článku 5.3.

Národný kontaktný bod zároveň pôsobí ako správca programu pre všetky programy dohodnuté v prílohe B tohto memoranda.

Úlohy a povinnosti Národného kontaktného bodu a úlohy a povinnosti správcu programu vykonávajú rôzne oddelenia v rámci odboru, aby sa zabezpečilo primerané oddelenie úloh.

2. Certifikačný orgán

Sekcia európskych fondov Ministerstva financií Slovenskej republiky pôsobí ako Certifikačný orgán.

Vedúcim certifikačného orgánu je generálny riaditeľ sekcie európskych fondov, ktorý je priamo podriadený štátnemu tajomníkovi II.

Úlohy a povinnosti certifikačného orgánu sú stanovené v Nariadení, najmä v jeho článku 5.4.

Certifikačný orgán, Sekcia európskych fondov Ministerstva financií Slovenskej republiky zároveň zodpovedá za prípravu a predkladanie správ o nezrovnalostiach.

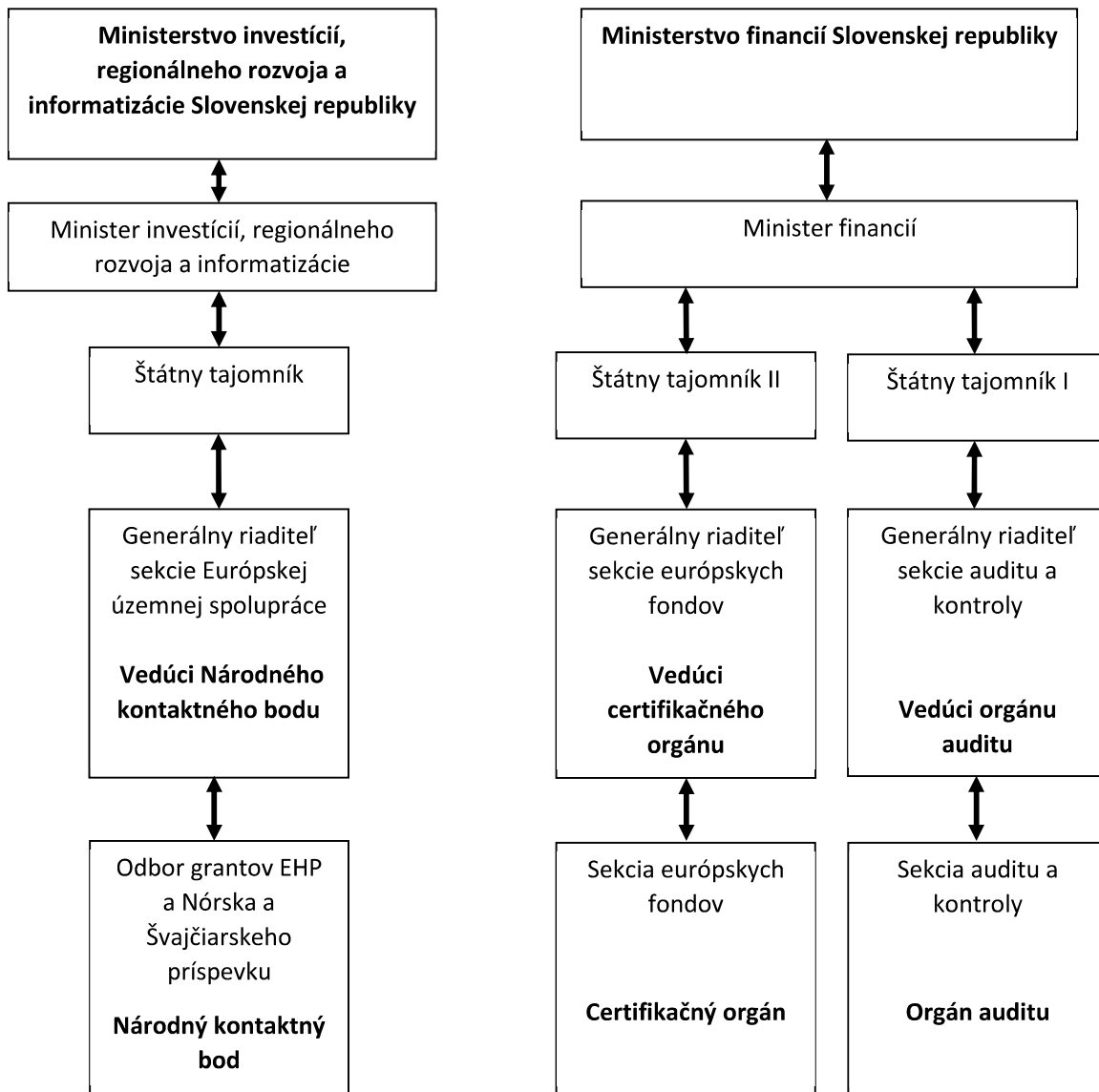
3. Orgán auditu

Sekcia auditu a kontroly Ministerstva financií Slovenskej republiky pôsobí ako orgán auditu. Vedúcim orgánu auditu je generálny riaditeľ sekcie auditu a kontroly, ktorý je priamo podriadený štátnemu tajomníkovi I.

Úlohy a povinnosti orgánu auditu sú stanovené v Nariadení, najmä v jeho článku 5.5.

Orgán auditu je funkčne nezávislý od Národného kontaktného bodu a certifikačného orgánu.

4. Organigram

Implementačný rámec

V súlade s článkom 2.5 Nariadenia sa zmluvné strany tohto Memoranda o porozumení dohodli na implementačnom rámci uvedenom v tejto prílohe.

1. Finančné parametre implementačného rámca

	Slovensko	Príspevok FM EHP	Národný príspevok
	Programy		
1.	Miestny rozvoj založený na kultúre	52 500 000 €	9 264 706 €
	Iné alokácie		
	Technická asistencia prijímateľského štátu (čl. 1.10)	1 421 305 €	NEUPLATŇUJE SA
	Rezerva na dokončenie projektov v rámci finančných mechanizmov 2014-21 (čl. 1.11)	NEUPLATŇUJE SA	NEUPLATŇUJE SA
	Fond pre bilaterálne vzťahy na národnej úrovni (čl. 4.7)	1 500 000 €	NEUPLATŇUJE SA
	Fond pre bilaterálne vzťahy na úrovni programu (čl. 4.10)	400 000 €	NEUPLATŇUJE SA
	Čistá alokácia pre Slovensko	55 821 305 €	9 264 706 €

2. Osobitný zreteľ

Výška finančných prostriedkov na bilaterálne vzťahy vyčlenených na program bude uvedená v programovej dohode.

Odsúhlasené alokácie na program a bilaterálne fondy zahŕňajú príspevok z Finančného mechanizmu EHP pre Slovensko v súvislosti s výzvami, ktoré vznikli v dôsledku invázie na Ukrajinu, a to vo výške 3 325 368 €. Použitie týchto finančných prostriedkov bude opísané v osnove programu. Správy o použití príspevku súvisiaceho s výzvami, ktoré vznikli v dôsledku invázie na Ukrajinu, budú zahrnuté do správy za prispievateľský štát a do záverečnej správy o programe.

Na základe žiadosti Národného kontaktného bodu a predloženia odôvodnenia bola v súlade s článkom 8.11.4 Nariadenia alokácia pre Technickú asistenciu stanovená vo výške 2,37 %. Národný kontaktný bod zabezpečí, že všetky pridelené prostriedky sú nevyhnutné na plnenie úloh Národného kontaktného bodu, certifikačného orgánu a orgánu auditu.

Do programu budú ako prierezové témy začlenené rodová rovnosť a digitalizácia. V osnove programu bude uvedené, ako sa to dosiahne.

3. Podstatné parametre implementačného rámca

Nižšie opísaný program sa má realizovať na základe schválenia Výborom pre finančný mechanizmus v súlade s článkom 6.3 Nariadenia.

A. Miestny rozvoj založený na kultúre

<i>Cieľ(e) programu:</i>	Zvýšenie účasti, udržateľnosti a rozmanitosti v oblasti umenia, kultúry a kultúrneho dedičstva.
<i>Programový grant:</i>	52 500 000 €
<i>Spolufinancovanie programu:</i>	9 264 706 €
<i>Správca programu:</i>	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
<i>Donorský(i) programový(i) partner(i)</i>	Nórske riaditeľstvo pre kultúrne dedičstvo Rada Nórska pre umenie Islandské centrum pre výskum (Rannís)
<i>Medzinárodné partnerské organizácie:</i>	NEUPLATŇUJE SA
<i>Programová oblasť (oblasti):</i>	Kultúra
<i>Špecifické podmienky programu:</i>	NEUPLATŇUJE SA
<i>Osobitný zreteľ programu:</i>	Program posilňuje kapacitu umenia, kultúry a kultúrneho dedičstva na podporu udržateľného miestneho rozvoja, odolnosti a sociálnej súdržnosti, najmä prostredníctvom posilňovania demokracie, odolnosti voči dezinformáciám, nenávisťným prejavom a extrémizmu a zvyšovania účasti a zapojenia komunity, podporujúc rešpekt, rozmanitosť, začlenenie, slobodu kultúrneho prejavu a otvorený dialóg, najmä v znevýhodnených oblastiach. Program podporuje udržateľnú revitalizáciu pamiatok kultúrneho dedičstva s osobitným zreteľom na nehnuteľnosti svetového dedičstva UNESCO s cieľom vytvoriť živé a inkluzívne kultúrne a komunitné centrá, ktoré odrážajú miestnu identitu, reagujú na miestne potreby a využívajú hospodársky potenciál miestnych kultúrnych zdrojov. Program podporuje umeleckú a kultúrnu tvorbu, výmenu a mobilitu so zameraním na sieťovú spoluprácu medzi kultúrnymi subjektmi a miestnymi zainteresovanými stranami v oblasti kultúrneho programovania a vzdelávania s cieľom rozšíriť dosah a podporovať ľudské práva, kultúrnu rozmanitosť a účasť a kultúrne sebaujadrenie žien, sociálnych, etnických a kultúrnych menšín a osôb v zraniteľných situáciách s osobitným zreteľom na Rómov. Najmenej 20 % celkových oprávnených výdavkov programu sa poskytne na umeleckú a kultúrnu tvorbu, výmenu a mobilitu s cieľom posilniť bilaterálnu spoluprácu. Program prispieva k väčšej informovanosti o kultúre sociálnych, etnických a kultúrnych menšín a skupín.

Maximálna úroveň financovania investícií do infraštruktúry a vybavenia (tvrdé opatrenia) je 60 % celkových oprávnených výdavkov programu.

Verejná inštitúcia (verejné inštitúcie) v Slovenskej republike zodpovedná (zodpovedné) za príslušnú politiku (politiky) v danej oblasti sa aktívne podieľa (podieľajú) na príprave a realizácii programu, konkrétne ako člen (členovia) Výboru pre spoluprácu.

Počas prípravy osnovy programu sa uskutočnia konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami.

Bilaterálne ambície:

Cieľom programu je prehĺbiť dlhodobú bilaterálnu spoluprácu prostredníctvom kultúrnych partnerstiev, rezidenčných pobytov, spoločnej ochrany kultúrneho dedičstva a spoločných umeleckých iniciatív, ktoré podporujú vzájomné porozumenie a spoločný kultúrny rozvoj.

Preddefinované projekty:

Pri vypracúvaní osnovy programu bude preskúmaná možnosť preddefinovaného projektu, ktorý by nadväzoval na výsledky preddefinovaných projektov Pro Monumenta I a II v rámci finančných mechanizmov 2009–2014 a 2014–2021.

Pri vypracúvaní osnovy programu bude preskúmaná možnosť preddefinovaného projektu, ktorý by nadviazal na výsledky bilaterálnej iniciatívy CULTURE CONNECTS - TREBØ MORE CULTURE v rámci finančných mechanizmov na roky 2014–2021.